

www.ketab.ir

مؤلف:
مجید صفاتاج

سرشناسه: صفاتاج، مجید ۱۳۴۰

عنوان و نام پدیدآورنده: راز نهضت/ مجید صفاتاج؛ ویراستار/ حمیدرضا نیکوپایم.

مشخصات نشر: تهران: آفاق روشن بیداری، ۱۳۹۹

مشخصات ظاهری: ۱۷۵ص: ۵/۲۱ × ۵/۱۴ س.م.

فروست: آفاق روشن بیداری؛ ۷۳

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۹-۸۵۰-۵۰

یادداشت: کتابنامه: ص. ۱۶۷-۱۷۵؛ همچنین به صورت زیرنویس.

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: اسلام — تجدید حیات فکری؛ Islamic renewal

موضوع: جنبش‌های اسلامی — خاورمیانه؛ Islamic movements — Middle East

موضوع: وحدت اسلامی؛ Islam-- Unity

موضوع: اسلام و غرب؛ Islam and the West

رده‌بندی کنگره: BP۲۲۹

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۴۸

شماره کتابشناسی ملی: ۷۴۳۱۷۵۳

راز نهضت

پدیدآورنده: مجید صفاتاج

ناشر: آفاق روشن بیداری

شماره نشر: ۷۳

نوبت چاپ: اول — پاییز ۱۴۰۰

شمارگان: ۱۰۰۰

ویراستار و صفحه‌آرا: حمیدرضا نیکوپایم

طراح جلد: سید ایمان نوری نجفی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۲۳۹-۸۵۰-۵۰

قیمت: ۴۴۰۰۰ تومان

آدرس: تهران، خیابان کارون، بین کمیل

و مرتضوی، کوچه غفاری، پلاک ۷۹، طبقه ۳

تلفن: ۵۵۴۰۸۶۴۸

پیامک: ۰۹۳۳۷۷۵۰۱۹۳

کلیه حقوق محفوظ و متعلق به ناشر است.

۱۳	مقدمه
۱۷	فصل اول - نهضت بیداری
۱۷	مفهوم شناسی بیداری
۱۷	در لغت
۱۸	در اصطلاح
۱۹	بیداری اسلامی
۲۰	در آیات قرآن
۲۰	در احادیث رسول خدا ﷺ
	حدیث رسول خدا ﷺ نیز همین سنت را روشن می‌سازد. چنان‌که
۲۰	می‌فرماید:
۲۲	پیشینه بیداری اسلام
۲۳	عوامل و زمینه‌های جنبش بیداری اسلامی
۲۵	نهضت بیداری کشورهای اهل تشیع عربی
۲۵	سید جمال الدین اسدآبادی بیدارگر و جدی‌گرای ضد استعمار
۲۷	مبارزه با استبداد داخلی
۲۷	پیراسته کردن دین
۲۷	مبارزه با استعمار
۲۸	اتحاد جهان اسلام
۲۸	رشد علوم و فنون در جهان اسلام
۲۹	شیخ محمد عبده اصلاح‌گر اندیشه‌گرا
۳۰	شیخ عبدالرحمن کواکبی اصلاح‌گر صفوی نژاد
۳۱	نتایج و تأثیرگذاری متفاوت و مکمل
۳۲	افول نهضت بیداری در جهان عرب
۳۴	نهضت بیداری کشورهای اهل تسنن غیر عربی
۳۴	اقبال لاهوری معنویت‌گر
۳۶	شیخ ابوالاعلی مودودی اسلام‌گرا
۳۷	نهضت بیداری جهان تشیع

۳۷	برخورداری از ماهیت ضد استبدادی و ضد استعماری
۳۷	رهبری علمای شیعه در نهضت‌ها
۳۸	تفاوت نهضت بیداری شیعیان با اهل سنت
۳۸	استعداد انقلابی شدن روحانیت شیعه
۳۹	استقلال روحانیت شیعه
۴۳	واکنش غربی‌ها در برابر بیداری اسلامی
۴۳	انکار اسلام
۴۴	تأسیس مراکز اسلام شناسی
۴۵	ابطال هویت ملی و نقض شخصیت اسلامی مردم
۴۶	واکنش جهان اسلام در برابر استعمار غرب
۴۶	تسلیم و سر سپردگی
۴۷	مبارزه با سلطه سیاسی - جدای از مقابله فرهنگی
۴۸	بازگشت به خویشتن اسلامی
۴۹	الف: بازگشت به اسلام سنتی - منهای اجتهاد
۵۰	ب: بازگشت به اسلام سنتی - همراه با اجتهاد
۵۷	فصل دوم - موج اول
۵۷	انقلاب جهانی سوم
۶۰	رهبری انقلاب
۶۰	ملت انقلابی
۶۲	انقلابی منحصر به فرد
۶۲	هدف
۶۲	ماهیت
۶۴	جهان شمولی انقلاب
۶۴	تغییر معادلات سیاسی جهان
۶۵	حیات دوباره شعائر اسلامی در جهان
۶۹	استعمار غرب و انقلاب اسلامی
۷۰	احساس خطر استعمارگران غربی از بیداری اسلامی
۷۳	برنامه‌ریزی نظام سلطه جهانی برای مقابله با بیداری اسلامی

۷۳	الف - بررسی آکادمیک نهضت بیداری اسلامی
۷۵	ب - تحقیق در راه شیوه‌های برخورد
۷۷	شکست نظام سلطه جهانی در مقابله با بیداری اسلامی
۸۱	فصل سوم - موج دوم
۸۳	زمینه‌ها و شرایط پیدایش موج دوم بیداری اسلامی
۸۳	پایان جنگ تحمیلی هشت ساله به ایران
۸۵	پایان جنگ سرد و فروپاشی شوروی
۸۶	هتجار سازی مبارزه با تروریسم در غرب
۸۷	رشد رسانه‌های فرامرزی در جهان اسلام
۸۸	مطرح شدن اسلام به عنوان یک اسلوب سیاسی قدرتمند
۹۰	شروع روند مذاکرات صلح (سازش) در خاورمیانه
۹۱	الف: کنفرانس صلح خاورمیانه
۹۱	ب: مذاکرات سری سازمان آزادی فلسطین (ساف) - اسرائیل
۹۲	ویژگی‌های جنبش‌های اسلامی موج دوم
۹۳	دین گرایی با تأکید بر اسلام
۹۴	سازماندهی تشکیلات
۹۵	فراگیرندگی
۹۶	چند مرکزی
۹۶	مداومت و استمرار
۹۷	راهبردهای اسلام گرایان در موج دوم
۹۷	بازگشت به قرآن و اسلام اصیل
۹۸	اعلام توانمندی اندیشه اسلامی
۹۸	تأکید بر عدم جدایی دین از سیاست
۹۸	احیای تمدن اسلامی
۹۹	خارج ساختن حکومت از دست مستبدان حاکم
۱۰۰	توجه به مسائل اقتصادی و اجتماعی
۱۰۰	اجرای احکام و فرائض اسلامی
۱۰۱	میهن و تفکر جهان شمولی اسلام

۱۰۲	استفاده از جنبه‌های مثبت تمدن غرب
۱۰۳	عمل مرحله به مرحله یا گام به گام
۱۰۳	انعطاف پذیری
۱۰۴	مشارکت انتخاباتی و سیاسی
۱۰۷	فصل چهارم - موج سوم
۱۰۷	زمینه‌ها و عوامل شکل‌گیری موج سوم نهضت بیداری اسلامی
۱۰۷	شکست طرح خاورمیانه جدید آمریکا
۱۱۰	افزایش قدرت نرم ایران در برابر آمریکا و جبهه استکبار
۱۱۱	افزایش جاذبه فرهنگی ایران در کشورهای اسلامی
۱۱۳	رشد و قوام جریان‌های اسلام‌گرای همسو با ایران در منطقه
	نفوذ و قدرت تدریجی و افزایش جایگاه منطقه‌ای و بین‌المللی ایران در
۱۱۴	جهان
۱۱۷	افزایش توانمندی‌های ایران در حوزه‌های علمی، اقتصادی و نظامی
۱۲۲	نفرت و انزجار افکار عمومی جهان اسلام از آمریکا و اسرائیل
	تداوم سیاست‌های سرکوبگرانه رژیم‌های مرجع منطقه علیه
۱۲۴	ملت‌های خود
۱۲۶	افزایش حضور نظامی نظام سلطه در جهان اسلام
۱۲۶	تغییر سیاست‌های جهان شمولی
	شکست آمریکا در افغانستان و عراق و رژیم صهیونیستی در لبنان و
۱۲۷	فلسطین
۱۲۷	ویژگی‌ها و راهبردهای موج سوم
۱۲۸	ویژگی‌ها
۱۲۸	راهبردها
۱۳۳	پیامدهای موج سوم
۱۳۳	تغییر موازنه قدرت در منطقه به نفع جمهوری اسلامی ایران
۱۴۹	تأثیر منفی بر آمریکا و کشورهای غربی
۱۵۱	تأثیر منفی بر رژیم صهیونیستی
۱۵۴	احیای ارزش‌های اسلامی در جهان اسلام

در تاریخ نویسی نهضت‌ها در جهان و در بررسی نهضت بیداری در کشورهای اسلامی، غالب آثاری که در جهان اسلام پیرامون «نهضت اصلاح دینی» و «بیداری اسلامی» نشر یافته است، به شرح حال پرداخته‌اند و تراجم نگاری را پیشه ساخته‌اند. در صورتی که در یک نگاه کلی و اجمالی به آثار پژوهشی و بررسی‌های کشورهای سلطه‌گر غربی در این حوزه، می‌توان دریافت که نظام سلطه جهانی چگونه به تحقیقات درباره موضوع بیداری اسلامی بها داده و به بررسی‌هایی که در این زمینه انجام می‌دهد، بذل توجه می‌کند.

این مسأله حاکی از این واقعیت تلخ است که دو نظام سلطه‌گر جهانی (امپریالیسم و صهیونیسم) پیوستگی‌هایی بسیار دارند که نحوه برخورد با «جهان اسلام»، برای حفظ منافع مشترک، در صدر دغدغه‌ها، سیاست‌ها و راهبردهای آنها جای دارد. لذا همکاری آنها با یکدیگر را بایستی در این راستا دانست.

این در شرایطی است که متأسفانه تحقیقات منتشره در کشورهای اسلامی، از این نوع تبادل امکانات، بی‌بهره‌اند و تأسف آورتر آن که در جهان تحت سلطه و یا معارض با سلطه، پژوهشگران این عرصه از امکانات موجود در کشور خود، امکان استفاده را نمی‌یابند. درهای بسته خزائن اسناد و کتب! و چهره‌های عبوس پاره‌ای از خزانه‌داران این اماکن، و افزون بر آن، بندهای مقررات بر اسناد، سنگینی افکنده‌اند و راه پژوهش را بسته‌اند به گونه‌ای که موجب شده تا محققان، عطای دسترسی به اسناد و آثار مکتوب را به لقایش، ببخشند و طمع را از دل، برون برند و صرفاً به آثار و اسناد معمولی قناعت کنند! در این زمینه، درد دل

پژوهشگران تاریخ، شنیدنی است! و فرصتی خاص می‌طلبد. در حالی که نظام سلطه در راه بسط قدرت و اقتدار، به این همکاری و تبادل توجه می‌کند.

در پرتو این مقدمات، می‌توان به این نتیجه دست یافت که «ضرورت تحقیق» و «لزوم بازنگری به شیوه‌های آن» در زمینه «جنبش بیداری دینی» در جهان اسلام، انکار ناکردنی است. در این صورت است که محققان، با نقد و تحلیل این صفحات تاریخ، می‌توانند در دستیابی جنبش بیداری دینی به راه‌های نوین و بهره‌وری آن از تجربیات پیشین، آن را یاری کنند؛ و این، امدادی است که مبارزان این نهضت، از پژوهشگران و محققان انتظار دارند.

در این پژوهش تلاش شده تا حتی‌المقدور از موانع فوق‌الذکر عبور کرده و از نهضت بیداری دینی، برای علاقه‌مندان به این موضوع و مبارزان این نهضت، سیمای نسبتاً روشن و دقیقی به تصویر کشیده شود. در این اثر ضمن اشاره به وضعیت نهضت بیداری در منطقه در دوره‌های گذشته، انقلاب اسلامی ایران به عنوان احیاگر بیداری دینی به شکل موجز و مختصر مورد مطالعه و بررسی قرار می‌گیرد و سپس به تشریح مراحل بعدی نهضت بیداری اسلامی در منطقه می‌پردازد. امید است کتاب در سترس شما عزیزان، بتواند در جهت ترویج معارف انقلاب اسلامی و تبیین درست نهضت بیداری دینی در منطقه، برای شما خواننده گرامی و علاقه‌مندان به موضوع انقلاب و مقاومت مثمر ثمر واقع شود.

والسلام
مجید صفاتاج
بهار ۱۳۹۹